

Gedragscode Pastoraat geëvalueerd en herzien

Wie pastoraal werkzaam is moet zich te allen tijde bewust zijn van de verantwoordelijkheden die met dit werk gepaard gaan

Per 13 april 2018 geldt voor de Rooms- Katholieke Kerk in Nederland een nieuwe Gedragscode Pastoraat. De tekst hiervan werd op 10 april 2018 vastgesteld door de diocesane bisschoppen van de Nederlandse R.-K. bisdommen, de apostolisch administrator van het Militair Ordinariaat alsmede de diocesaan administrator van het Bisdom Roermond. De Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) werkte mee aan de opstelling van de tekst. De bisschoppen hebben deze Gedragscode Pastoraat ook aangeboden aan de KNR, in het vertrouwen dat de hogere oversten deze tekst ook geldig zullen verklaren voor de religieuze instituten en de sociëteiten van apostolisch leven.

De eerste editie van de Gedragscode Pastoraat werd per 1 juli 2014 door de diocesane bisschoppen van de Nederlandse R.-K. bisdommen van kracht verklaard en door de KNR voorgelegd aan de oversten om geldig te verklaren binnen hun orde of congregatie. Bij de invoering was bepaald dat de Gedragscode Pastoraat vooralsnog een tijdelijke geldingsduur had die bedoeld was om ervaring met de Gedragscode Pastoraat op te doen.

Sinds 2014 is in de kerkgemeenschap ervaring opgedaan met de Gedragscode Pastoraat en is de werking van de Gedragscode Pastoraat geëvalueerd, met name door de pastorale teams in de bisdommen en door religieuzen binnen de KNR. De resultaten van de evaluatie zijn verwerkt in de Gedragscode Pastoraat die per 13 april 2018 van kracht wordt. Aanpassingen in de Gedragscode Pastoraat ten opzichte van de vorige editie zijn onder meer:

- De werkingssfeer van de Gedragscode Pastoraat is uitgebreid. Niet alleen beroepskrachten die met minderjarigen werken, vallen onder de werking van de Gedragscode Pastoraat, maar ook vrijwilligers die met minderjarigen werken. Daarnaast geldt de Gedragscode Pastoraat nu ook voor beroepskrachten en vrijwilligers die werken met mensen met een verstandelijke beperking, of anderszins kwetsbare personen. De uitbreiding naar de doelgroep hangt samen met het feit dat voor het werken met deze doelgroep ook de VOG-verplichting geldt.
- De reeds bestaande bepaling met betrekking tot de verplichting tot het doen van aangifte bij een verdenking van seksueel misbruik van een minderjarige is verder aangescherpt. De Gedragscode Pastoraat vermeldt nu: “Bij een klacht van seksueel misbruik van een minderjarige tenminste met een schijn van waarheid, doet de kerkrechtelijk verantwoordelijke daarvan onverwijld aangifte bij het openbaar ministerie c.q. de politie.”
- Verduidelijkt is dat de behandeling van klachten over het gedrag van personen voor wie de Gedragscode Pastoraat geldt, is geregeld in het Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. Dit was voorheen wel uit het Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag af te leiden, maar niet uit de Gedragscode Pastoraat zelf.

“De Gedragscode Pastoraat is geen vrijblijvend aanbod”, schrijven de bisschoppen in het voorwoord bij de Gedragscode Pastoraat. “Daarom stellen wij, ieder voor het eigen bisdom, deze Gedragscode Pastoraat vast en schrijven die voor. Daarmee willen wij laten zien dat wij urgeren dat allen voor wie de Gedragscode Pastoraat geldt meewerken aan het handhaven en bevorderen van de sociale veiligheid in onze Kerk. Ook van onze kant zullen wij ons daarvoor in blijven zetten.”

De bisschoppen nodigen allen die werkzaam zijn in de pastorale zorg uit om deze Gedragscode Pastoraat met elkaar te bespreken en om concrete situaties in de praktijk er aan te toetsen. Voorts is het noodzakelijk dat in de diverse opleidingen, waarin personen zich voorbereiden op pastoraal werk en daarmee rechtstreeks verband houdende werkvelden, er aandacht zal blijven voor deze Gedragscode Pastoraat.

“Het openbare en privé gedrag van degenen die pastoraal werkzaam zijn kan mensen inspireren en motiveren. Wanneer dat gedrag echter verwerpelijk of discutabel is, kan het ook aanstoot geven en het

geloof van mensen ondermijnen. Wie pastoraal werkzaam is moet zich daarom te allen tijde bewust zijn van de verantwoordelijkheden die met dit werk gepaard gaan”, aldus de bisschoppen.

De Gedragscode Pastoraat wordt op 13 april 2018 gepubliceerd op de websites van de Nederlandse R.-K bisdommen, de website van de Nederlandse Bisschoppenconferentie, de website van de KNR en de website van het R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Gedragscode Pastoraat wordt voorts gepubliceerd in de Analecta van de Nederlandse R.-K. bisdommen en in de reeks Kerkelijke Documentatie van het SRKK.

- Website van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
<https://www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl/>